

Poileasaidh Cànan 2026/27

Gaelic Language Policy 2026/27

1. Rò-ràdh / Introduction

1.1 Mu AÀA

Chaidh Ainmean-Àite na h-Alba a chruthachadh gus:

- 1.1.1. Riochdan cearta de dh'ainmean-àite Gàidhlig a dhaingneachadh air feadh Alba stèidhichte air an dà chuid rannsachadh seann riochdan agus co-chomhairle air cleachdaidhean an latha an-diugh
- 1.1.2. Litreachadh gnàthach na Gàidhlig a chleachdadh anns na h-ainmean-àite
- 1.1.3. Cleachdadh nan cruthan seo a bhrosnachadh

'S e com-pàirteachas de na buidhnean poblach a leanas a th' ann an Ainmean-Àite na h-Alba:

Àrainneachd Eachdraidheil Alba
Bòrd na Gàidhlig
Buidheann Chorporra Pàrlamaid na h-Alba
Comann Ainmean-Àite na h-Alba
Comhairle Earra-Ghàidheal agus Bhòid
Comhairle na Gàidhealtachd
Comhairle nan Eilean Siar
NàdarAlba
Oilthigh na Gàidhealtachd agus nan Eilean
Riaghaltas na h-Alba
Suirbhidh Òrdanais

Tha trì luchd-obrach againn: stiùiriche pròiseict ann an Gall-Ghàidhealaibh, àrd-rannsaiche ann an Dùn Èideann, agus oifigear pròiseict ann an Glaschu.

1.2 AÀA agus Cleachdadh na Gàidhlig

Bidh luchd-obrach AÀA a' cleachdadh na Gàidhlig san àite-obrach cho tric is as urrainn dhaibh.

Nuair a thathar a' tadhal air Sabhal Mòr Ostaig (SMO), bidh luchd-obrach:

- 1.2.1. A' bruidhinn na Gàidhlig a-mhàin leis na h-oileanaich

1.1 About AÀA

The purpose of Ainmean-Àite na h-Alba is to:

- 1.1.1. Determine authoritative forms of Gaelic place-names across Scotland based upon both research into historical forms and consultation on current usage
- 1.1.2. Apply consistent orthography of Gaelic in these place-names
- 1.1.3. To encourage the adoption of these forms of Gaelic place-names

Ainmean-Àite na h-Alba is a partnership of the following public bodies:

Argyll and Bute Council
Bòrd na Gàidhlig
Comhairle nan Eilean Siar
Highland Council
Historic Environment Scotland
NatureScot
Ordnance Survey
Scottish Parliamentary Corporate Body
Scottish Place-Name Society
The Scottish Government
University of the Highlands and Islands

There are three staff members: a project director based in Galloway, a senior researcher based in Edinburgh and a project officer based in Glasgow.

1.2 AÀA and Using Gaelic

Staff will endeavour to use Gaelic in the workplace as much as possible.

When visiting Sabhal Mòr Ostaig (SMO), the staff will:

- 1.2.1. Speak Gaelic only to SMO students.

1.2.2. A' bruidhinn na Gàidhlig ri luchd-obrach aig a bheil Gàidhlig, no ag ionnsachadh.

1.2.2. Speak Gaelic to SMO staff, both fluent and learners whenever possible.

Nuair a thathar a' sgaoileadh puist-d tro shiostam post-dealain SMO bidh luchd-obrach:

When circulating emails through the SMO emailing system staff will:

1.2.3. A' cur puist-d anns a' Ghàidhlig a-mhàin.

1.2.3. Send emails in only Gaelic.

1.2.4. Ma bhios e iomchaidh, a' cur puist-d dhà-chànanach. A leithid brathan-naidheachd dà-chànanach.

1.2.4. Only send bilingual emails when it is deemed appropriate. Such as bilingual press releases.

1.2.5. A' leantainn stiùireadh SMO a thaobh sgaoileadh puist-d dà-chànanach.

1.2.5. Follow SMO's guidelines on circulating bilingual emails.

1.3 AÀA agus Brosnachadh na Gàidhlig

1.3 AÀA and Promoting Gaelic

1.3.1. Tha AÀA airson luchd-labhairt agus luchd-ionnsachaidh na Gàidhlig aig a bheil ùidh ann an ainmean-àite a bhrosnachadh gus ainmean-àite Gàidhlig aithneachadh agus a chleachdadh.

1.3.1. AÀA wishes to encourage Gaelic speakers and learners with an interest in place-names to recognise and use Gaelic place-names.

1.3.2. Tha AÀA airson daoine gun Ghàidhlig a bhrosnachadh, gus ùidh anns a' Ghàidhlig a thogail.

1.3.2. AÀA wishes to encourage those without Gaelic, to stimulate and increase interest in the language.

1.3.3. Tha AÀA airson mothachadh na Gàidhlig a mheudachadh le bhith a' tabhann comhairle air soidhnichean, agus air foillseachaidhean an dà chuid didseatach agus ann an clò.

1.3.3. AÀA wishes to help raise Gaelic awareness by advising on signage and both digital and hard-copy publications.

2. Poileasaidh Cànan / Gaelic Language Policy

Tha AÀA airson àrainneachd-obrach Ghàidhlig a chruthachadh le co-ionannachd spèise air a toirt an dà chuid dhan Ghàidhlig agus dhan Bheurla. Seo na ceumannan a bhios sinn a' gabhail:

AÀA wishes to create a Gaelic working environment with equal respect for both Gaelic and English. In order to achieve this the following steps will be put in place:

2.1 Goireasan agus Conaltradh

2.1 Resources and Communication

Air-loidhne

Online

2.1.1. Làrach-lìn dhà-chànanach: Gàidhlig agus Beurla co-ionann.

2.1.1. Bilingual website: equal prominence given to Gaelic and English.

2.1.2. Bidh sinn a' cleachdadh nam meadhanan sòisealta againn (Facebook agus Bluesky) sa Ghàidhlig a-mhàin no gu dà-chànanach.

2.1.2. Social media (Facebook and Bluesky) networks: postings will be in Gaelic only or bilingual.

Margaideachd

Marketing

2.1.3. Thèid Gàidhlig a-mhàin a chleachdadh airson nithean margaideachd nuair a bhios sin freagarrach. A leithid tachartasan, irisean, craoladh agus foghlam tron Ghàidhlig.

2.1.3. Gaelic only will be used in marketing material where appropriate. Such as Gaelic events, publications and broadcasting and Gaelic education.

2.1.4. Nuair a bhios feum ann Beurla a chleachdadh ann am brathan-naidheachd agus sanasan, bidh a' Ghàidhlig a cheart cho follaiseach ris a' Bheurla.

2.1.4. When English is required, Gaelic and English will be used with equal prominence in press releases and advertisements.

Soidhnichean

Signage

2.1.5. Bidh soidhnichean san oifis agus aig taisbeanaidhean uile dà-chànanach, Gàidhlig agus Beurla co-ionann.

2.1.5. Signage in the office and at project presentations will be bilingual with equal prominence given to Gaelic and English.

2.1.6. Thèid Gàidhlig a-mhàin a chleachdadh nuair a bhios sin freagarrach. A leithid tachartasan, irisean, craoladh agus foghlam tron Ghàidhlig.

2.1.6. Gaelic only will be used when appropriate: Such as Gaelic events, publications, broadcasting and Gaelic education.

Stuth Sgrìobhte

Written Materials

2.1.7. Am broinn conaltradh sgrìobhte bidh an luchd-obrach:

2.1.7. In written communication the staff will:

2.1.7.1. A' sgrìobhadh gu buidhnean Gàidhlig anns a' Ghàidhlig a-mhàin.

2.1.7.1. Write to Gaelic organisations in Gaelic only.

2.1.7.2. A' sgrìobhadh gu dà-chànanach sa chiad chonaltradh le buidheann sam bith eile, a' cleachdadh Gàidhlig a-mhàin far a bheil sin freagarrach.

2.1.7.2. Write bilingually in the first instance to any other group, using only Gaelic subsequently where appropriate.

2.1.7.3. A' brosnachadh dhaoine gus a' Ghàidhlig a chleachdadh ann an conaltraidhean le AÀA.

2.1.7.3. Encourage those with Gaelic to use it in communications with AÀA.

Fòn

Phone

2.1.9. Bidh luchd-obrach a' freagairt an fhòn sa Ghàidhlig agus a' tionndadh gu Beurla ma bhios feum oirre.

2.1.9. Staff will answer the phone in Gaelic and change to English if necessary.

2.1.10. Bruidhnidh luchd-obrach sa Ghàidhlig ri buidhnean agus luchd-cleachdaidh aig a bheil Gàidhlig.

2.1.10. Staff will speak Gaelic with Gaelic-speaking organisations and clients.

Conaltradh Luchd-obrach agus a' Chomataidh

Staff and Committee Communication

2.1.11. Bidh an luchd-obrach agus buill na comataidh aig a bheil Gàidhlig a' dèanadh conaltradh sa Ghàidhlig a-mhàin, ach nuair nach eil a' chainnt teicnigeach a' freagairt air na sgilean cànan aig an Neach-Rannsachaidh.

2.1.11. The staff and Gaelic speaking committee members will converse in Gaelic only, except where the required technical language exceeds the researcher's language skills.

2.1.12. Bheir stiùiriche a' phròiseict taic sam bith a tha a dhìth don àrd-rannsachair, oifigear pròiseict, agus luchd-obrach sam bith eile (leithid oileanaich greis-gnìomhachais) gus an cuid Gàidhlig a leudachadh agus a bhrosnachadh.

2.1.12. The project director will support the senior researcher, project officer, and any other staff (such as placement students) in any way possible to encourage and improve their language skills.

2.1.13. Thèid puist-dealain don chomataidh a sgaoileadh gu dà chànanach

2.1.13. Emails distributed to the committee will be bilingual.

2.2 Stiùireadh agus Rianachd a' Phròiseict

Obair làitheil

- 2.2.1. Bidh an luchd-obrach ag obair tro mheadhan na Gàidhlig, ach nuair nach eil seo iomchaidh: ag obair le no airson duine sam bith aig nach eil Gàidhlig.

Luchd-dèiligidh

- 2.2.2. Bheir AÀA tairgse ghnìomhach do luchd-dèiligidh Gàidhlig a chleachdadh ann an conaltradh le AÀA ma bhios i aca.

Coinneamhan AÀA

- 2.2.3. Bheir sinn roghainn do dhaoine Gàidhlig a chleachdadh ma bhios i aca, ach mura h-eil duine eile le Gàidhlig an làthair gus eadar-theangachadh ma tha feum.
- 2.2.4. Nuair a bhios Gàidhlig aig a h-uile duine an lathair, thèid coinneamhan a chumail sa Ghàidhlig.
- 2.2.5. Nuair nach eil Gàidhlig aig a h-uile duine a tha an lathair, thèid coinneamhan a chumail ann an lingua franca aontaichte.
- 2.2.6. Thèid na geàrr-chunntasan a sgrìobhadh sa chànan anns an robh a' choinneamh air a cumail agus thèid an eadar-theangachadh ma dh'fheumaiste.

Aithisgean agus Tagraidhean

- 2.2.7. Thèid aithisgean agus tagraidhean airson Bòrd na Gàidhlig a sgrìobhadh sa Ghàidhlig
- 2.2.8. Thèid aithisgean agus tagraidhean sam bith eile a sgrìobhadh sa chànan a tha freagarrach don bhuidhinn/neach-dèiligidh a tha gan sireadh.
- 2.2.9. Leis nach eil Gàidhlig aig na com-pàirtichean air fad, thèid aithisgean taobh a-staigh AÀA a sgrìobhadh ann am Beurla agus an eadar-theangachadh gu Gàidhlig le iarratas.

Ionmhas

- 2.2.10. Thèid nithean ionmhais a stiùireadh tro mheadhan na Gàidhlig far an gabh seo dèanamh.
- 2.2.11. Cleachdaidh stiùiriche a' phròiseict Gàidhlig le sgioba ionmhais SMO a rèir poileasaidh cànan SMO.

2.2 Project Management and Administration

Daily work

- 2.2.1. The staff will work through the medium of Gaelic except when this is not possible: when working with or for someone without Gaelic.

Clients

- 2.2.2. AÀA will actively encourage Gaelic speaking clients to use Gaelic in all contact with AÀA.

AÀA Meetings

- 2.2.3. We will give people the choice to use Gaelic if they have it, unless there are no other Gaelic speakers present able to translate if required.
- 2.2.4. Where all those present are Gaelic speakers, meetings will be conducted in Gaelic.
- 2.2.5. Where there are non-Gaelic speakers present, meetings will be conducted in an agreed lingua franca.
- 2.2.6. Minutes will be written in the language the meeting was conducted in and translated if needed.

Reports and Applications

- 2.2.7. Reports and applications for Bòrd na Gàidhlig will be submitted in Gaelic.
- 2.2.8. Reports and applications for other organisations/clients will be written in the language appropriate to them.
- 2.2.9. As not all AÀA partners are Gaelic-speaking, internal reports will be written in English and translated if requested.

Finance

- 2.2.10. Financial business will be conducted in Gaelic whenever possible.
- 2.2.11. The project director will use Gaelic with the finance staff at SMO in accordance with the SMO Gaelic Language Policy.

Poileasaidhean

- 2.2.12. Bidh poileasaidhean agus stiùireadh AÀA uile dà-chànanach.
- 2.2.13. Bidh bun-stèidh AÀA agus fiosrachadh mu bhallrachd AÀA dà-chànanach.

Fastadh Luchd-obrach

- 2.2.14. Thèid a h-uile oidhirp a dhèanamh gus luchd-obrach le Gàidhlig fhastadh.
- 2.2.15. Bidh e riatanach gu bheil seasamh fàbharach ris a' Ghàidhlig aig gach neach-obrach.
- 2.2.16. Thèid cothrom trèanaidh cànan a thabhann do gach neach-obrach.

2.3 Leasachadh Pearsanta

- 2.3.1. Thèid luchd-obrach a bhrosnachadh gus cùrsaichean no modalan iomchaidh air astar tro SMO a dhèanamh, air neo clas Gàidhlig gach seachdain aig ìre fhreagarrach.
- 2.3.2. Gheibh an luchd-obrach mu uair a thide gu leth gach seachdain am broinn uairean na h-obrach gus an cuid sgilean cànan a leasachadh.
- 2.3.3. Nì an luchd-obrach an dìcheall an cuid Gàidhlig a leasachadh.
- 2.3.4. Gheibh an luchd-obrach nach eil fileanta an cothrom cùrsa goirid Gàidhlig a dhèanamh turas gach bliadhna aig SMO.

2.4 Ath-sgrùdadh

- 2.4.1. Bidh AÀA a' dèanamh ath-sgrùdadh air a' phoileasaidh seo gach bliadhna agus thèid aontachadh aig a' choinneimh bhliadhnail.

Policies

- 2.2.12. All AÀA policies and guidelines will be bilingual.
- 2.2.13. AÀA's constitution and information on membership will be bilingual.

Employing staff

- 2.2.14. Every effort will be made to employ Gaelic speaking staff.
- 2.2.15. A supportive attitude towards Gaelic is vital for all employees.
- 2.2.16. Language training opportunities will be given to all staff members.

2.3 Personal development

- 2.3.1. The staff will be encouraged to partake in appropriate distance learning courses or modules offered through SMO, or attend a weekly Gaelic class at the appropriate level.
- 2.3.2. Staff will receive roughly one and a half hours study time per week during working hours to developing their language skills.
- 2.3.3. All staff will make an effort to improve their Gaelic.
- 2.3.4. Staff who are not fluent will have the opportunity to attend a Gaelic short course at SMO once a year.

2.4 Revision

- 2.4.1. AÀA will revise this policy annually and its contents will be subject to agreement at the AGM.

Aontaichte aig a' Choinneamh Bhliadhnail – 4 Ògmhios 2026
Agreed at the Annual General Meeting – 4 June 2026